

N:o 17.

Konlg. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, med förslag till lag angående ändring i vissa delar af lagen om skydd för varumärken den 5 juli 1884; gifven Stockholms slott den 9 januari 1897.

Under återopande af bilagda i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll vill Konlg. Maj:t, jemlikt § 87 regeringsformen, härmed föreslå Riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående ändring i vissa delar af lagen om skydd för varumärken den 5 juli 1884.

Konlg. Maj:t förblifver Riksdagen med all konlg. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

L. Annerstedt.

Förslag

till

lag angående ändring i vissa delar af lagen om skydd för varumärken den 5 juli 1884.

Härigenom förordnas, att 4, 7 och 16 §§ i lagen om skydd för varumärken den 5 juli 1884 skola erhålla följande ändrade lydelse:

4 §.

Varumärken må ej registreras:

1) om det består endast af siffror, bokstäfver eller ord, som icke utmärka sig genom så egendomlig form, att märket kan såsom figurmärke anses; dock att registrering ej må vägras, om märket består af ord, som kunna anses såsom en för vissa, i ansökningen enligt 3 § uppgifna varuslag särskildt uppfunnen benämning, hvilken ej afser att angifva varas ursprung, beskaffenhet, bestämmelse, myckenhet eller pris;

2) om deri obehörigen intagits annat namn eller annan firma än sökandens eller namnet på annans fasta egendom;

3) om det innehåller offentliga vapen eller stämpelar;

4) om det innehåller framställningar, som kunna väcka förargelse;

5) om det är helt och hållet likt varumärke, som redan är för annans räkning registrerad eller behörigen anmaldt till registrering, eller med dylikt märke företer sådan likhet, att, oaktadt skiljaktigheter i vissa delar, märkena i sin helhet lätt kunna förvexlas; dock att registrering ej må vägras, om likheten beror af sådana beteckningar, som afses i 7 §, eller om begge märkena gälla olika varuslag.

7 §.

Innehåller varumärke, som blifvit för någons räkning registrerad, siffror, bokstäfver eller ord, som enligt 4 § icke kunna ensamma för sig

såsom varumärke registreras, eller består det endast eller till en del af sådant tecken eller märke, som allmänneligen nyttjas i viss näring, utgör registrering ej hinder för annan att använda samma beteckningar såsom varumärke eller del af varumärke.

16 §.

Konungen eger efter aftal med främmande stat och under förutsättning af ömsesidighet förordna, att skydd för varumärke enligt denna lag må tillkomma äfven den, hvilken utom riket drifver sådan näring, som omförmäles i 1 §; skolande i sådant fall gälla samma lags föreskrifter med iakttagande af följande särskilda regler i afseende på varumärke, som registreras:

1) ansökan om registrering skall åtföljas af bevis, att sökanden uppfyllt de vilkor, som i den främmande staten fordras för att bereda skydd åt varumärket;

2) den, för hvilken registreringen blir gällande, skall hafva ett här i riket bosatt ombud, som eger att härstädes å hans vägnar svara i alla saker, hvilka angå varumärket; och åligger det honom förty att, då ansökan göres, samt sedermera vid ombyten af ombud uppgifva ombudets namn och vistelseort, vid äfventyr att, i händelse föreskriften derom skulle finnas icke vara iakttagen, domaren må på anmälan i förekommande fall med laga verkan utse sådant ombud;

3) varumärket skyddas icke i vidsträcktare mån eller för längre tid än i den främmande staten.

Med afseende på varumärke, registrerad i stat, som för svenska varumärken gör motsvarande medgifvande, eger Konungen dessutom meddela följande bestämmelser:

4) varumärket må, derest det icke strider mot sedlighet eller god ordning, registreras i den form, hvori det är gällande i den främmande staten;

5) har någon här i riket sökt registrering af ett varumärke före utgången af viss tid, som kan bestämmas antingen till högst fyra månader från det han i den främmande staten till registrering anmälde samma varumärke eller till högst tre månader från det vederbörande myndighet der kungjorde, att sådan registrering beviljats, då må den här i riket gjorda ansökning i förhållande till andra ansökningar betraktas så, som vore den gjord samtidigt med anmälningen i den främmande staten;

6) vägras registrering på grund af 4 § 5 mom. och styrker sökanden efter stämning å den, som innehar rättigheten att begagna det förut an-

mälda eller registrerade märket, att detta märke ursprungligen är ett af sökanden brukadt märke, som annan tillegnat sig, må domstolen förklara sökanden berättigad att erhålla registrering med uteslutande rätt till märkets begagnande för det slag af varor, för hvilket han brukade märket vid den tid, då det ömsesidiga skyddet inträdde. Talan härom må ej väckas senare än sex månader från nämnda tid;

7) varumärke, som i den främmande staten blifvit innan det ömsesidiga skyddet inträdde behörigen registrerad och som endast eller hufvudsakligen består af siffror, bokstäfver eller ord, som enligt 4 § icke kunna ensamma för sig såsom varumärke registreras, skall, när det skyddas i den främmande staten, här i riket, efter registrering, njuta det särskilda skydd, att andra ej må använda samma siffror, bokstäfver eller ord såsom varumärke för samma slags varor, med mindre de begagnat dem innan det ömsesidiga skyddet inträdde. Ej må dock sådana varumärkens registrering, med undantag för jernstämplar och skeppningsmärken å trävaror, medföra hinder för någon att såsom varumärke begagna begynnelsebokstäfverna till sitt namn eller sin firma.

Denna lag skall träda i kraft den 1 oktober 1897.

Brukar näringsidkare vid lagens utfärdande loffigen särskildt märke, som endast eller hufvudsakligen består af ord, hvilka ej utmärka sig genom egendomlig form, men kunna anses såsom en särskildt uppfunnen benämning å vissa varuslag, hvarför märket brukas, och har han inom tre månader från det lagen trädt i kraft sökt registrering af märket på sätt i 3 § sägs, kan annan icke genom tidigare registrering vinna rätt till samma märke eller märke, som är så likt detta, att det lätt kan dermed förvexlas.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 20 november 1896

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve DOUGLAS,
Statsråden: friherre ÅKERHJELM,
WIKBLAD,
GILLJAM,
friherre RAPPE,
CHRISTERSON,
WERSÄLL,
ANNERSTEDT,
VON KRUSENSTIERNA.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Annerstedt anförde i underdånighet:

Lagen om skydd för varumärken den 5 juni 1884 förbjuder inregistrering af varumärke, hvilket består endast af siffror, bokstäfver eller ord, som icke utmärka sig genom så egendomlig form, att märket kan såsom figurmärke anses. Det är sålunda icke tillåtet att såsom varumärken registrera s. k. fantasiord, d. v. s. benämningar, som uppfinnaren eller tillverkaren af en vara väljer för att dermed skilja sin produkt från andras. Användningen af dylika fantasiord har emellertid blifvit ganska allmän äfven här i riket, och icke sällan lära i särskilda fall försök hafva blifvit gjorda att få desamma skyddade såsom varumärken. I sjelfva verket

torde också giltig anledning saknas att vägra varumärkes skydd för ett sådant ord, hvilket otvifvelaktigt synnerligen väl egnar sig för det ändamål, som med varumärkens användande åsyftas, eller att i den allmänna handeln skilja den ene näringsidkarens varor från den andres.

Ett särskildt skäl för vidtagande af en sådan lagändring, att vissa ordmärken må, oberoende af sin yttre form, kunna inregistreras och derigenom vinna skydd, synes äfven kunna heintas från de internationella förhållandena. Inom nästan alla i industrielt afseende mera betydande länder — sedan 1894 också inom Tyskland — är registrering af åtminstone vissa ordmärken tillåten och åtföljd af skydd. Enligt gällande svensk lag åter kan väl, på grund af särskildt förordnande, ett i utlandet registrerat ordmärke äfven här registreras, men denna registrering medför icke något lagligen verksamt skydd och saknar således praktisk betydelse.

Det torde icke böra ifrågasättas att, utan ändring af de för svenska märken gällande bestämmelser, söka genom beredande af möjlighet att medgifva skydd för utländska ordmärken afhjelpa nämnda förhållande, som uppenbarligen är egnadt att försvåra avslutandet af internationella öfverenskommelser om varumärkes skydd. En sådan anordning skulle nemligen innebära, att utländske näringsidkare kunde komma i åtnjutande af en förmån, hvaraf inländske vore i saknad, och att de förre möjligen till och med erhöle tillfälle att genom registrering helt och hållet tillägna sig de af de senare först brukade och i marknaden införda ordmärkena.

För möjliggörande af vissa ordmärkens registrering erfordras ändring i 4 och 7 §§ af varumärkeslagen. Härvid torde böra iakttagas, att endast sådana ordmärken kunna genom registrering vinna skydd, som utgöra godtyckligt valda och således i viss mening uppfunna varubenämningar, icke deremot sådana, som afse att angifva vissa egenskaper hos varan. Med dylikt innehåll komma de ifrågasatta bestämmelserna att nära öfverensstämma med den nya tyska lagen, hvilken från registrering utesluter ordmärken, som allenast innehålla uppgifter om sätt, tid och ort för varans framställande, om varans ändamål eller om dess pris-, mängd- eller vikt-förhållanden. Med hänsyn till den lifliga varusamfärdseln mellan Sverige och Tyskland måste en sådan öfverensstämmelse anses innebära beaktansvärda fördelar, och detta så mycket mera, som den nya tyska varumärkeslagen torde medföra behof af en ny öfverenskommelse angående ömsesidigt skydd för varumärken.

Af nära till hands liggande skäl synes skyddet för ordmärken böra begränsas till vissa i registreringsansökningen uppgifna varuslag. Det kan icke finnas tillräcklig anledning, att tillverkaren af en vara skulle få för samfärdselns hela område monopolisera den af honom valda varubenämningen.

Då genom berörda lagändring möjlighet skulle beredas att vinna skydd för varumärken, hvilka för närvarande icke kunna inregistreras, förefinnes tydligen med afseende på äldre sådana märken behof af öfvergångsbestämmelser hufvudsakligen svarande mot de i 15 § af varumärkeslagen innefattade, som ordnade förhållandet, när varumärkesregistrering i Sverige först lagstadgades. Medan nämnda lagrum under vissa förutsättningar åt den, som vid tiden för lagens trädande i kraft brukar märke, tillerkänner företrädesrätt framför annan, som efter samma tid före honom söker registrering af märket, torde emellertid afseende nu böra fästas vid tiden för den ifrågasatta lagens utfärdande. Det vore nemligen eljest att befara, att obehöriga personer — med begagnande af den i gällande lag medgifna möjligheten att inregistrera varumärken, som jemte ord innehålla andra beståndsdelar — skulle under mellantiden kunna förvärfa varumärkesrätt, som efter lagens trädande i kraft lade hinder i vägen för registrering af ifrågavarande varubenämningar.

Såsom i det föregående förutsatts, kommer efter lagändringens genomförande ett förut registrerad varumärke, som jemte annat innehåller en sådan varubenämning, som enligt den nya lagen kan registreras, att vara skyddad jemväl i afseende på denna beståndsdel. Att emellertid icke härigenom kan ske rubbning i en senare, enligt nu gällande lag meddelad registrering, ligger i sakens natur och synes icke behöfva uttryckligen föreskrifvas.

Äfven i vissa andra rigtningar synes någon ändring i varumärkeslagens bestämmelser vara önskelig.

Nu gällande föreskrift (16 § 5)) om beräkning af den tid, hvarinom en i utlandet gjord registreringsansökan skall inom Sverige upprepas för att erhålla prioritet framför andra emellertid inkomna ansökningar, förorsakar svårigheter i förhållande till stater, som beträffande varumärkesregistreringen tillämpa det s. k. förpröfningssystemet. Då, såsom nu är händelsen, nämnda prioritetsfrist räknas från anmälningen i den främmande staten, kan det, i följd af den med förpröfningen förenade tidsutdrägt, inträffa, att tiden för ansökans inlemnande här i riket redan är förliden, innan ännu registreringen blifvit i den främmande staten beviljad. Härigenom föranledes en varumärkesegare att till prioritetsrättens bevarande inlemnna sin ansökan här i riket utan att afvakta registreringsfrågans afgörande i den främmande staten. Men detta medför, i händelse sedermera registrering i den främmande staten vägras, onyttiga kostnader, en olägenhet, som uppenbarligen i motsvarande fall drabbar svenska näringsidkare, som vilja efter registrering här i riket bevara prioritetsrätt i den främmande staten. Det bör därför vara möjligt att, under förutsättning

af ömsesidighet, för registrering här i riket medgifva en prioritetsfrist, som räknas från den tid, då i den främmande staten officiellt kungjorts, att registrering derstädes beviljats. Härigenom vinnes otvifvelaktigt den fördelen, att verksamt skydd i utlandet för svenska varumärken lättare kan beredas.

För ernående af samma viktiga ändamål i afseende å äldre svenska märken, som bestå allenast af siffror, bokstäfver eller ord utan egendomlig form, och särskildt i afseende å så beskaffade jernstämplor och skeppningsmärken för trävaror, torde äfven förutsättas möjlighet att i motsvarande fall medgifva skydd för utländska varumärken. En sådan möjlighet finnes emellertid enligt gällande lag (16 § 7)) endast hvad angår förhållandet till stat, hvars varumärkeslagstiftning öfverensstämmer med den svenska. Den häri liggande särskilda inskränkningen synes därför böra uppgifvas och endast det allmänna vilkoret bibehållas, att främmande stat gör motsvarande medgifvande.

Sedan föredragande departementschefen härefter uppläst ett i öfverensstämmelse med de af honom uttalade åsigter upprättadt förslag till lag angående ändring i vissa delar af lagen om skydd för varumärken den 5 juli 1884, af den lydelse bil. A vid detta protokoll utvisar, hemstälde han i underdånighet, att högsta domstolens utlåtande öfver förslaget måtte, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmäler, genom note ur protokollet inhemtas.

Till denna af statsrådets öfrige ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder lemna bifall.

Ex protocollo:

Aug. von Hartmansdorff.

Bilaga A.

Förslag

till

Lag angående ändring i vissa delar af lagen om skydd för varumärken den 5 juli 1884.

Härigenom förordnas, att 4, 7 och 16 §§ i lagen om skydd för varumärken den 5 juli 1884 skola erhålla följande ändrade lydelse:

4 §.

Varumärke må ej registreras:

1) om det uteslutande består af siffror eller bokstäfver, som icke utmärka sig genom så egendomlig form, att märket kan såsom figurmärke anses, eller af ord, som ej utmärka sig genom sådan egendomlig form och ej heller kunna anses såsom en för vissa, i ansökningen enligt 3 § uppgifna varuslag särskildt uppfunnen benämning, hvilken ej afser att angifva varans ursprung, beskaffenhet, bestämmelse, myckenhet eller pris;

2) om deri obehörigen intagits annat namn eller annan firma än sökandens eller namnet på annans fasta egendom;

3) om det innehåller offentliga vapen eller stämplat;

4) om det innehåller framställningar, som kunna väcka förargelse;

5) om det är helt och hållet likt varumärke, som redan är för annans räkning inregistrerad eller behörigen anmaldt till registrering eller med dylikt märke företer sådan likhet, att, oaktadt skiljaktigheter i vissa delar, märkena i sin helhet lätt kunna förvexlas; dock att registrering ej må vägras, om likheten beror af sådana beteckningar, som afses i 7 §, eller om begge märkena gälla olika varuslag.

7 §.

Innehåller varumärke, som blifvit för någons räkning inregistrerad, siffror, bokstäfver eller ord, som enligt 4 § icke kunna ensamma för sig såsom varumärke registreras, eller består det endast eller till en del af sådant tecken eller märke, som allmäneligen nyttjas i viss näring, utgör registreringen ej hinder för annan att använda samma beteckningar såsom varumärke eller del af varumärke.

16 §.

Konungen eger efter aftal med främmande stat och under förutsättning af ömsesidighet förordna, att skydd för varumärke enligt denna lag må tillkomma äfven den, hvilken utom riket drifver sådan näring, som omförmåles i 1 §; skolande i sådant fall gälla samma lags föreskrifter med iakttagande af följande särskilda regler i afseende på varumärke, som registreras:

1) ansökan om registrering skall åtföljas af bevis, att sökanden uppfyllt de vilkor, som i den främmande staten fordras för att bereda skydd åt varumärket;

2) den, för hvilken registreringen blir gällande, skall hafva ett här i riket bosatt ombud, som eger att härstädes å hans vägnar svara i alla saker, hvilka angå varumärket; och åligger det honom förty att, då ansökan göres, samt sedermera vid ombyten af ombud uppgifva ombudets namn och vistelseort, vid äfventyr att, i händelse föreskriften derom skulle finnas icke vara iakttagen, domaren må på anmälan i förekommande fall med laga verkan utse sådant ombud;

3) varumärket skyddas icke i vidsträcktare mån eller för längre tid än i den främmande staten.

Med afseende på varumärke, registrerad i stat, som för svenska varumärken gör motsvarande medgifvande, eger Konungen dessutom meddela följande bestämmelser:

4) varumärket må, derest det icke strider mot sedlighet eller god ordning, registreras i den form, hvari det är gällande i den främmande staten;

5) har någon här i riket sökt registrering af ett varumärke före utgången af viss tid, som kan bestämmas antingen till högst fyra månader från det han i den främmande staten till registrering anmälde samma

varumärke eller till högst tre månader från det vederbörande myndighet der kungjorde, att sådan registrering beviljats, då må den här i riket gjorda ansökningen i förhållande till andra ansökningar betraktas så, som vore den gjord samtidigt med anmälningen i den främmande staten;

6) vägras registrering på grund af 4 § 5 mom., och styrker sökanden efter stämning å den, som innehar rättigheten att begagna det förut anmälda eller registrerade märket, att detta märke ursprungligen är ett af sökanden brukadt märke, som annan tillegnat sig, må domstolen förklara sökanden berättigad att erhålla registrering med uteslutande rätt till märkets begagnande för det slag af varor, för hvilket han brukade märket vid den tid då det ömsesidiga skyddet inträdde. Talan härom må ej väckas senare, än sex månader från nämnda tid;

7) varumärke, som i den främmande staten blifvit innan det ömsesidiga skyddet inträdde behörigen registrerad och som endast eller hufvudsakligen består af siffror, bokstäfver eller ord, som enligt 4 § icke kunna ensammas för sig såsom varumärke registreras, skall, när det skyddas i den främmande staten, här i riket njuta det särskilda skydd, att andra ej må använda samma siffror, bokstäfver eller ord såsom varumärke för samma slags varor, med mindre de begagnat dem innan det ömsesidiga skyddet inträdde. Ej må dock sådan registrering, med undantag för jernstämplar och skeppningsmärken å trävaror, medföra hinder för någon att såsom varumärke begagna begynnelsebokstäfverna till sitt namn eller sin firma.

Denna lag skall träda i kraft den 1 oktober 1897.

Brukar näringsidkare vid lagens utfärdande lofligen särskildt märke, som endast eller hufvudsakligen består af ord, hvilka ej utmärka sig genom egendomlig form, men kunna anses som en särskild uppfunnen benämning å vissa varuslag, hvarför märket brukas, och har han inom tre månader från det lagen trädte i kraft sökt registrering af märket på sätt i 3 § sägs, kan annan icke genom tidigare registrering vinna rätt till samma märke eller märke, som är så likt detta, att det lätt kan dermed förväxlas.

Utdrag af protokollet öfver lagärenden, hållet uti Kongl. Maj:ts högsta domstol fredagen den 4 december 1896.

Andra rummet.

Närvarande:

Justitieråden HERNMARCK,
ÅBERGSSON,
HERSLOW,
HAMMARSKJÖLD,
CARLSON,
CLAËSON,
WIJKANDER.

1.

T. f. byråchefen för lagärenden, revisionssekreteraren Hammarskjöld fortsatte och avslutade föredragningen af det till högsta domstolen för afgifvande af utlåtande öfverlemnade i protokollet för den 3 innevarande december omförmälda förslag till lag angående ändring i vissa delar af lagen om skydd för varumärken den 5 juli 1884; varande förslaget under bilaga A fogadt vid detta protokoll.

Emot förslaget framställdes inom högsta domstolen följande anmärkingar, nemligen vid

4 §.

Justitieråden *Hernmarck, Herslow, Hammarskjöld, Carlson, Claëson* och *Wijkander* erinrade, att, då enligt den föreslagna lydelsen af 4 § re-

gistrering, under viss förutsättning, vore medgifven för varumärke, som uteslutande bestode af ord, utan att dock dessa utmärkte sig genom sådan form, att märket vore att anse såsom figurmärke, men den i 3 § för närvarande befintliga bestämmelsen, att vid ansökan om registrering skola vara fogade afbildningar af märket äfvensom till märkets tryckning tjenliga stampar (clichéer), syntes sakna tillämplighet å dylikt, till figurmärke icke hänförligt varumärke, sistberörda § borde, för den händelse ändringen i 4 § godkändes, erhålla en derefter lämpad affattning.

Justitierådet *Carlson* tillade, att, då jemväl 4 § 5 mom. vore affattadt så, som om lagen gälde endast figurmärken, äfven detta lagrum borde omredigeras.

Justitierådet *Åbergsson* yttrade: Då med ifrågavarande förslag till ändring af varumärkeslagen afses, bland annat, att medgifva hittills icke tillåten registrering af varumärke, bestående endast af ord, i det fall att ordet eller orden, utan att vara återgifna i en viss egendomlig form, afseende att gifva märket utseende af figurmärke, kunna anses såsom en för vissa i ansökningen uppgifna varuslag särskildt uppfunnen benämning, men i detta fall icke synes lämpligt att af sökanden fordra sådan afbildning af varumärket eller clichéer för dess tryckning, som omförmålas i 3 § varumärkeslagen, hemställer jag, att i sistnämnda § efter orden: »registreringen och dess kungörande» tillägges ett nytt stycke af följande innehåll:

Består märket endast af ord, erfordras icke att vid ansökningen fogas afbildning deraf eller stampar för dess tryckning, i annat fall än att ordet är afsedt att genom viss egendomlig form tjena såsom figurmärke.

Justitierådet *Åbergsson* anförde vidare: Redaktionen af momentet 1 i 4 § synes genom sina många negativa mindre lättfattlig, och hemställer jag, att åt detta moment gifves följande lydelse:

Varumärke må ej registreras: 1) om det uteslutande består af siffror, bokstäfver eller ord, som icke utmärka sig genom så egendomlig form, att märket kan såsom figurmärke anses; dock att hinder icke möter för registrering af varumärke, bestående af ord, hvilka utan att gifva märket utseende af figurmärke, kunna anses såsom en för vissa i ansökningen uppgifna varuslag särskildt uppfunnen benämning, som ej afser att angifva varans ursprung, bestämmelse, myckenhet eller pris.

16 § 5 mom.

Justitierådet *Åbergsson* yttrade: Ifrågavarande moment synes tariffva en förbättrad redaktion, i hvilket afseende jag föreslår, att momentet måtte erhålla följande lydelse:

Har någon, för vinnande af registrering här i riket af ett i främmande stat till registrering anmaldt varumärke, derom gjort ansökning inom viss af Konungen bestämd tid, då må ansökningen i förhållande till andra ansökningar betraktas så, som vore den gjord samtidigt med anmälningen i den främmande staten; kunnande nämnda tid bestämmas antingen till högst fyra månader från det sökanden i den främmande staten till registrering anmälde varumärket eller till högst tre månader från det vederbörande myndighet der kungjorde, att registreringen beviljats.

16 § 7 mom.

Justitieråden *Hernmarck*, *Åbergsson*, *Herslow*, *Hammar skjöld*, *Carlson* och *Claëson* förenade sig om följande af justitierådet *Abergsson* afgifna yttrande:

Det torde vara meningen, att varumärke, hvarom i detta moment förmåles, icke skall allenast på grund af registreringen i den främmande staten njuta det särskilda skydd, som i momentet afses, utan att dertill erfordras äfven registrering här i riket, ehuru denna mening icke finnes i förslaget uttryckt. Likaledes synes det uppenbart, att det icke bör stå vederbörande i all framtid öppet att när som helst här i riket vinna registrering med sådan verkan, som i momentet afses, utan torde i förslaget hafva bort inflyta ett stadgande derom, att Konungen eger bestämma, inom hvilken tid ansökan om registrering bör här i riket göras för vinnande af omförmälda skydd. Min anmärkning i dessa afseenden vinner stöd icke blott af hittills gällande lydelse af momentet, utan äfven af det i sista punkten af det till granskning föreliggande förslaget begagnade uttrycket: »sådan registrering», hvilket uttryck torde syfta på en tänkt, ehuru i momentet förut icke omtalad registrering här i riket.

I följd häraf hemställer jag, att detta moment måtte omredigeras till öfverensstämmelse med hvad jag nu yttrat.

Slutligen anförde justitierådet *Herslow*: Då ett af de väsentligaste ändamålen med ifrågavarande lagförslag synes vara att förskaffa Konungen möjlighet att genom afslutande af internationella öfverenskommelser bereda utländska varumärken ett fullt verksamt skydd jemväl här i riket, torde det vara skäl att tillse, huru pass kraftigt det skydd är, som svenska varumärkeslagen äfven med de ändringar, som genom detta lagförslag blifvit

ifrågasatta, förläna åt varumärken i allmänhet under förutsättning att de blifvit behörigen registrerade. Beskaffenheten af detta skydd framgår af nämnda lags 12 §, som angifver påföljden för öfverträdelse af förbudet mot begagnande af annans registrerade märke. Enligt detta lagrum medför sådan öfverträdelse hvarken ansvar eller ersättningsskyldighet, med mindre det styrkes, att öfverträdaren egt vetskap om registreringen. Den omständighet, att registreringen varit kungjord i allmänna tidningarne, grundlägger icke, såsom förhållandet är med kungörandet af hvad som intagits i handelsregistret samt de nyligen påbjudna aktiebolags- och föreningsregistren, någon laglig presuntion derom, att registreringen verkligen kommit till deras kunskap, hvilkas intresse deraf beröres. Det förefaller dock icke såsom en öfverdrifven stränghet, om den näringsidkare, som ville utsända sina varor under visst märke, vore pliktig att på förhand göra sig underrättad, huruvida samma märke redan vore för annans räkning registrerad, så mycket mindre som, jemte det att hvarje registrering kungöres i allmänna tidningarne, en särskild registreringstidning tillika utgifves genom det allmännas försorg. Pligten att närmare taga reda på förhållandet kunde åtminstone med allt skäl anses åligga den, som oaktadt han vet, att ett visst märke redan är af en annan med honom konkurrerande näringsidkare begagnadt, likväl vill välja just detta. Också är enligt 14 § i tyska varumärkeslagen den 12 maj 1894 en hvar, som obehörigen begagnar en annans skyddade varumärke, skyldig att ersätta skadan, vare sig rättskränkningen blifvit begången med vett och vilja eller af grof vårdslöshet; men ansvar eger runn blott i det förra fallet.

Mer än en gång har det visat sig, att i mål angående obehörigt begagnande af annans registrerade varumärke domstolarne funnit sig förhindrade att utan direkt bevisning derom, att den för dylik rättskränkning tilltalade egt vetskap om registreringen, anse ett sådant förhållande lagligen konstateradt. I följd häraf och då omedelbar bevisning om vetenskapen är nästan omöjlig att åstadkomma, så fram icke skyddsrettens innehafvare iakttagit det försigtighetsmätt, att han om registreringen på förhand bevisligen underrättat just den, som sedermera gjort intrång i rätten, kan det lätteligen inträffa, att det åsyftade skyddet blifver så godt som alldeles illusoriskt. Till förebyggande af en sådan eventualitet och särskildt på det att icke, i händelse öfverenskommelse om ömsesidigt varumärkesskydd framdeles ingås med främmande makt, denna må få anledning att känna sig besviken i sin förmodan att hafva här i riket förvärfvat åt sina undersåtar ett lika verksamt skydd, som i det främmande landet medgifvits åt svenska medborgare, synes det mig vara önskvärdt, att, derest det icke skulle anses lämpligt, att bestämmelserna i 12 § i vår

nu gällande varumärkeslag förändrades till öfverensstämmelse med det anförda stadgandet i tyska lagen, sagda bestämmelser erhöles en sådan, något ändrad affattning, att deraf tydligen framginge, att domaren egde att efter omständigheterna i hvarje mål fritt bedöma, huruvida den, som tilltalas för sådan förbrytelse, hvarom i sagda § förmäles, kan antagas hafva egt vetskap om registreringen.

I detta yttrande instämde justitierådet *Åbergsson*.

Ex protocollo:

Aug. von Hartmansdorff.

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott,
lördagen den 9 januari 1897*

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve DOUGLAS,
Statsråden: friherre ÅKERHJELM,

WIKBLAD,
GILLJAM,
friherre RAPPE,
CHRISTERSON,
WERSÄLL,
ANNESTEDT,
VON KRUSENSTJERNA,

Justitieråden: CLAËSON,
PETERSSON.

Efter gemensam beredning med chefen för civildepartementet anmälde chefen för justitiedepartementet statsrådet Annerstedt i underdånighet:

Högsta domstolens utlåtande öfver det genom nådigt beslut den 20 sistlidne november till högsta domstolen för afgifvande af yttrande öfverlemnade, vid statsrådsprotokollet för nämnda dag fogade förslag till lag angående ändring i vissa delar af lagen om skydd för varumärken den 5 juli 1884.

Efter att hafva redogjort för utlåtandets innehåll anförde föredragande departementschefen:

I 3 § af gällande lag om skydd för varumärken föreskrifves, bland annat, att med ansökan om varumärkes registrering skola följa tre afbild-

ningar af märket samt två till märkets tryckning tjenliga stampar (clichéer). Denna föreskrift skulle, om 4 § erhöle den föreslagna lydelsen, få tillämpning jemväl i afseende på vissa varumärken, som uteslutande bestode af ord, utan att dessa utmärkte sig genom så egendomlig form, att märkena kunde anses som figurmärken. En sådan tillämpning har af högsta domstolen ansetts icke böra ega rum och förty hemställan skett om ändring af anförda, i 3 § innefattade föreskrift.

Obestriddigt synes också vara, att med afseende på ordmärken, som registreras och skyddas oberoende af sin yttre form, föreskriften om inlemnande af afbildningar och clichéer i och för sig är mindre behöflig. Införandet i 3 § af en sådan undantagsbestämmelse, som inom högsta domstolen förordats, torde dock ej vara erforderligt eller lämpligt. Redan enligt gällande lag är under vissa förutsättningar registrering medgifven af märken, som icke utmärka sig genom egendomlig form, och några praktiska olägenheter deraf, att äfven i fråga om dylika märken den allmänna föreskriften om inlemnande af afbildningar och clichéer eger tillämpning, hafva icke veterligen uppstått, liksom det ej heller ifrågasatts, att med afseende på desamma stadga undantag från nämnda föreskrift. För öfrigt kommer det antagligen i de flesta fall att inträffa, att sådant ordmärke, som enligt förslaget kan registreras, brukas i viss mer eller mindre egendomlig form, för hvilken särskildt skydd önskas. Vidare är det, icke minst af hänsyn till de internationella förhållandena, af vikt, att, till beredande af öfverskådlighet i varumärkesregistret och dertill hörande handlingar, de väsentliga formella fordringarna å en registreringsansökan äro i alla förekommande fall desamma. Man finner äfven, att, såsom jag i detta sammanhang torde få erinra, den nya tyska varumärkeslagen, som infört skydd för ordmärken i nära öfverensstämmelse med hvad förevarande förslag innehåller, icke för dylika märken gör något undantag från den allmänna regeln om bifogande vid registreringsansökan af afbildning af märket.

Emellertid torde den omständigheten, att enligt förslaget under vissa förutsättningar ett märke kan åtnjuta dubbelt skydd, nemligen dels såsom figurmärke och dels, oberoende af den yttre formen, såsom ordmärke, böra föranleda tillägg till gällande föreskrifter om registreringsansökans innehåll i den riktning, att i förekommande fall sökanden skall uppgifva, huruvida han vill hafva märket betraktadt såsom figurmärke, såsom ordmärke eller såsom bådadera. Genom ett sådant tillägg skulle äfven aflägsnas hvarje anledning till det missförstånd, att ordmärke genom registrering vinner skydd allenast i den form, som de med registreringsansökningen följande afbildningarne utvisa och de jemväl bifogade clichéerna

äro egnade att i tryck återgifva. Då ifrågavarande nya bestämmelse synes hafva sin rätta plats i kungörelsen angående beskaffenheten af de handlingar, som i ärenden rörande registrering af varumärken inlemnas, lärer dock något förslag i ämnet icke nu böra för Eders Kongl. Maj:t framläggas.

Med anledning af anmärkningar, som inom högsta domstolen framstälts, torde 4 § 1 mom. och 16 § 7 mom. böra till vinnande af större tydlighet omredigeras.

Deremot synes icke någon ändring föranledas af den vid 16 § 5 mom. af en ledamot gjorda redaktionella anmärkning. Densamma torde hufvudsakligen afse förtydligande deraf, att det är Konungen, som bestämmer tiden, hvarinom en i utlandet gjord registreringsansökan skall för prioritetsrättens bevarande här i riket förnyas. Detta frångår emellertid enligt min uppfattning med tillräcklig klarhet redan af sammanhanget i den föreslagna paragrafen.

Högsta domstolens flesta ledamöter hafva vid 16 § 7 mom. i sak hemställt om sådant tillägg, att, liksom enligt nu gällande lydelse, registrering med den i momentet omförmälda verkan endast kunde sökas inom viss af Konungen bestämd tid. Genom det sålunda ifrågasatta tillägget skulle emellertid svårigheter i internationelt hänseende lätt uppkomma. En registreringsansökan, som efter den bestämda tidens utgång gjordes, skulle väl enligt 16 § 4 mom. föranleda registrering, men denna registrering skulle ej i strid emot 4 § 5 mom. och 7 § medföra något skydd, ett missförhållande, som, enligt hvad jag vid ärendets föredragning den 20 sistlidne november fått inför Eders Kongl. Maj:t framhålla, är egnadt att försvåra afslutandet af internationella öfverenskommelser om varumärkesskydd, och hvilket det varit åsyftadt att genom den föreslagna lagen afhjelpa. Det behöfver för öfrigt helt säkert icke befaras, att utländska varumärken af den beskaffenhet, som i förvarande mom. afses, i någon större utsträckning komma att här i riket registreras.

Hvad slutligen angår den af tvenne ledamöter i högsta domstolen väckta frågan om viss ändring i varumärkeslagens 12 §, torde denna fråga icke stå i det sammanhang med förevarande lagförslag, att densamma bör nu göras till föremål för pröfning.

Sedan fördraganden härefter uppläst det i öfverensstämmelse med de af honom yttrade åsikter ändrade lagförslaget, hemstälde han i underdånighet, att detsamma måtte, jemlikt § 87 regeringsformen, för Riksdagen till antagande framläggas.

Justitierådet Claëson åberopade hvad han vid förslagets granskning i högsta domstolen yttrat i de delar, deri det nu framlagda förslaget afveke från de af honom uttalade åsikter.

Statsrådets öfriga ledamöter tillstyrkte bifall till föredragande departementschefens hemställan;

Och tacktes, med bifall till denna hemställan, Hans Maj:t Konungen i nåder förordna, att till Riksdagen skulle aflåtas nådig proposition i ämnet, af den lydelse bilagan F vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

Aug. von Hartmansdorff.
